

JAS för 34 miljarder, OS för 7 miljarder...

Krönika | Publicerad: 2015-10-28 09:35

JAS-plan för 34 miljarder och OS för 7 miljarder. Exporten är viktig för Sverige och idrotten är en exportnäring. Extremt tydligt vid ett OS då IOK skickar 7 miljarder kronor i bidrag in över gränsen.

Sverige behöver en stortävling på hemmaplan för att lyfta idrotten. Så att fler kan lockas att satsa mer och att rekryteringen kan skjuta fart. Foto Christine Olsson, TT

IOK:s bidrag är unikt. Oftare får man betala för rätten att vara arrangör. Så idrotten lägger pannan i djupa veck och tar hjälp av forskningen för att bevisa "exportintäkten" och räkna hem nyttan för samhällsekonomin. Förhoppningsvis leder det till att vi i Sverige vågar att söka fler event, men hur många fler event får vi?

Sponsring flockas runt några få

För åtta år sedan ledsnade SOK och förberedde en offensiv för att dra hit stora event. Uthålliga investeringar i att få fler svenskar valda till internationella uppdrag och ett "riskkapitalbolag" som kunde investera i sälj och genomförande. Ta en del av en vinst med också ta en risk.

Inte tänkte vi på samhällsekonomin då. För oss handlade det om ekonomin i projektet och kvaliteten på produkten. Och om hur en stortävling på hemmaplan kan lyfta en idrott. Hur fler kan lockas att satsa mer, fler att vilja bli ledare och volontärer och rätt skött också om att rekryteringen kan skjuta fart.

Något behövde göras för att göra fler idrotter synliga. Redan då var det tydligt hur bidragsmedel, sponsorpengar och media flockas runt några få idrotter.

Allt fler andra idrotter sviktar. Det håller inte. Vi behöver vara bra i många idrotter så fler får en chans att upptäcka "sin idrott" och kan satsa på att bli bra eller i vart fall utvecklas under en längre tid med idrotten.

En OS-trupp som är med i kampen om medaljerna i många idrotter är en bra OS-trupp som inspiratör för svenska folket - och för en OS-ansökan, både på hemmaplan och för IOK.

Jag kastar sten i glashus, jo

Vi fick inte stöd för att gasa. Det var RF:s boll och de tog passningen. Den samverkan som byggts sedan dess mellan olika intressenter är bra. Och det är en framgång att regeringen nu visar intresse för att vara med.

Men väl mycket snurrar runt frågan om hur man ska beräkna samhällsnyttan - så man får med sig politikerna på hemmaplan på att söka.

De beräkningarna kan säkert bli fiffigare. Men dynamiska effekter och långtidsprognoser är "chansartade grenar" och vi har själva blivit bortdömda när vi tidigare har försökt oss på de konststyckena vid OS-ansökningar.

Jo, jag vet att jag kastar sten i glashus. Vi är ju inte precis världsmästare i att övertyga politikerna att våga vilja något.

Men det borde finnas tillräckligt med exempel på att det kan gå bra - eller åt skogen.

Att börja med att räkna fram en säker ekonomisk vinst på det ena eller andra sättet kanske inte är det viktigaste. Säker blir man ändå aldrig. Kanske är det bättre att samla på sig metoder för att identifiera och kontrollera risker?

- *Det första som absolut måste göras är att lyfta upp vad vi i idrotten ska ha tävlingarna till så fler kan se vilka "bieffekter" - annat än ekonomiska - det kan ge på hemmaplan.*
- *Det andra är hur vi kan göra vårt värdskap så att det bygger långsiktigt värde för den som "äger" eventet. Det är det starkaste säljargumentet. Men för att nöta in det är det också dags att satsa uthålligt på att ta positioner internationellt. Det tar tid!*

En rejäl kostnadskudde

Alltså - ett vinter-OS är en exportaffär som rakt av är värd drygt 7 miljarder!

Det gör ett vinter-OS i Stockholm till ett projekt med en rejäl riskkudde. Riskerna är dessutom mindre från start när investeringarna är små, som i Stockholm med det mesta på plats ändå.

Bidraget från IOK ger en urstark genomförandebudget som rätt skött ska ge en rejäl efterbruksfond i resultat. Detta utan att räkna in effekter på besöksnäring, de 3 000 jobben och utan skatteeffekter eller dynamiska snurrar.

Men det är ändå inte därför idrotten ska ha ett OS. Vi ska ha det för att göra idrotten ännu mer till en del av vardagslivet också i storstaden.

Har inte råd att vänta

Med nya möjligheter till idrott på snö och is - i Sveriges största skiddistrikt! Med utvecklade anläggningar som samtidigt är miljösmygga och billiga. Ja, till och med bidrar till att sänka kostnader och miljöpåverkan av andra stora investeringsprojekt i regionen. Och med OS kommer också Paralympics och det självklara kravet på tillgänglighet för alla måste bli praktik.

Vi ska ha det för att vi behöver ett stort samlande projekt som har kraften att dra till sig nya grupper av unga och volontärer till idrotten. Också i de områden där talangreserven finns.

Och med nya unga i idrotten kommer nya idéer, som vi kan låta växa och som får tid att växa. För det handlar inte om två plus två veckor för OS och Paralympics. Efter beslutet om ett OS handlar det om sju år av energi för att vitalisera idrotten.

Men det är för viktigt för att vänta. Så vi kör igång och gör vad vi kan redan nu " ... som om 2026". I höst förövar vi "Heroes of Tomorrow" inför full utrullning i vår. Så nu börjar vi jakten på framtidens ledare och idrottshjältar. Och vi börjar jakten där vi tror potentialen är störst, där talangreserven finns. Där idrotten är svagast.

Vi vill prova nytt. Vi vill släppa fram nya idéer från de som ska bygga framtidens idrott. Vi vill ge dom chansen att sätta exempel, som kan inspirera fler. Ett OS skulle ge full kraft i den vitaliseringen. Och bieffekterna för samhället är garanterat "värda" en hel del.

Krönikör

Stefan Lindeberg